

Z činnosti organizace 2012

Vážení a milí přátelé,

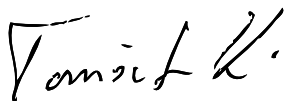
s koncem roku 2012 uplynulo 10 let od formálního založení základní organizace Českého svazu ochránců přírody Buchlovice. Držíte tedy v ruce již desátou, dalo by se říci jubilejní, zprávu o činnosti organizace.

Uplynulý rok byl pro činnost organizace velmi náročný a důležitý. Nejen pro situaci, která ovlivňuje tento stát, ale také proto, že práce a starosti přibylo neúměrně financím a lidským silám v organizaci potřebných.

Stále narůstající příjmy živočichů nasvědčují tomu, že stanice má již pevné místo ve společnosti a funguje jako zařízení s odbornou a kvalifikovanou péčí, na které se mohou lidé obracet při řešení situací s volně žijícími živočichy.

Organizace se zapojila do několika projektů, které se podařilo úspěšně realizovat a půjde-li vše tak, jak má a věci se budou vyvíjet správným směrem, můžeme tyto projekty brát jako předvoj velké akce, která výrazně změní tvář záchranné stanice.

Za podporu, věrnost a přízeň bych chtěl poděkovat všem členům organizace, přátelům, spolupracovníkům, podporovatelům a příznivcům organizace.

Karel Tomešek, leden 2013

Občanské sdružení registrované jako Základní organizace 63/03 Buchlovice vzniklo v roce 2002. Základní organizace Buchlovice je nevládní neziskovou organizací, má vlastní právní subjektivitu a je dílčí organizační složkou Českého svazu ochránců přírody České republiky. Prioritním posláním organizace je ochrana a záchrana živočišných druhů a podpora jejich biotopů, a to vše spojeno s ekologickým vzděláváním společnosti.

V roce 2003 byla zahájena činnost Záchrané stanice volně žijících živočichů Buchlovice a v roce 2011 bylo založeno Ekocentrum ZO ČSOP Buchlovice.

Název a sídlo organizace: ZO ČSOP 63/03 Buchlovice, Kostelní 403, 687 08 Buchlovice

Adresa zařízení: Záchraná stanice volně žijících živočichů Buchlovice, Státní Zámek Buchlovice, 687 08 Buchlovice

Identifikační číslo: 70967318

Bankovní spojení: ČSOB a.s., č.ú. 183329166/0300

Telefon: 732 250 240 – Karel Tomešek
(vedoucí stanice)

E-mail: stanice.buchlovice@seznam.cz

Internet: www.stanicebuchlovice.ic.cz

Počet členů k 31.12.2012: 10

Mládě čápa bílého při operaci zlomeného křídla

Pilotní a nejdůležitější projekt organizace je provoz Záchranné stanice volně žijících živočichů Buchlovice. Prostory stanice se nacházejí v areálu SZ Buchlovice, kam jsou přijímáni zranění, zesláblí či jinak potřební volně žijící živočichové. Zvířata jsou odborně ošetřena veterinárním lékařem v případě, že potřebují lékařskou pomoc. Po dobu nezbytně nutnou je o ně v prostorách stanice pečováno a dovoluje-li to jejich stav, jsou navraceni zpět do přírody. Mimo péči ve stanici jsou na denním pořádku výjezdy k akutním případům živočichů v ohrožení, např. při srážce s automobily, při uvíznutí v budovách, či k situacím, do nichž se živočichové dostali a vyžadují lidskou pomoc. U mnoha zásahů spolupracujeme s institucemi jako je HZS ČR nebo Police ČR. Většinu svízelných situací, při kterých musíme zasahovat, bohužel způsobil člověk. Proto opět na člověku zůstává povinnost postarat se a zajistit následky, které zapříčinil. Mnohdy jsou zraně-

ní živočichů taková, že i přes veškerou snahu nepřežijí. V lepším případě zůstanou naživu, ovšem jako trvale hendikepovaní. Tito živočichové pak zůstávají v expozici stanice, kde se na ně mohou přijít podívat lidé a seznámit se nejen s druhy naší fauny, ale také z riziky, které živočichům lidé připravují a s následky, které svou činností živočichům způsobují. S tím samozřejmě jde ruku v ruce osvěta jak těmto rizikům předcházet a jak aktivně podporovat biodiverzitu naší přírody a krajiny.

ZS Buchlovice zajišťuje území o rozloze, která odpovídá správnímú území 12 obcí s rozšířenou působností. Jsou to tyto ORP: Hodonín, Holešov, Kroměříž, Kyjov, Luhačovice, Otrokovice, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Veselí nad Moravou, Vizovice a Zlín.

V roce 2012 bylo celkem přijato 321 živočichů 52 druhů. Z tohoto počtu bylo 198 jedinců vráceno zpět do přírody, což činí úctyhodných 62%.

Nejpočetněji byly v roce 2012 zastoupeny savci reprezentováni především řádem letounů (netopýr rezavý - 79 ks a netopýr hvízdavý - 45 ks).

Z dalších živočichů byli výrazněji přijímáni již dlouhodobě tradiční druhy jako je poštolka obecná (31 ks), káně lesní (19 ks), kalous ušatý (14 ks) či rorýs obecný (14 ks). Za zmínku stojí výrazný příjem zajíce polního (12 ks), kdy do stanice byla přijata především mláďata.

Nejčastější důvody příjmů jsou již po několik let stále stejné. Jsou to především mláďata, která se do stanice dostala se skutečnou potřebou pomoci či nikoliv. Dále to jsou úrazy na sloupech el. vedení a střety s dopravními prostředky.

Mezi vzácnější živočichy, kteří byli do stanice v roce 2012 přijati, patří jistě kriticky ohrožený bukáček malý a silně ohrožený moták lužní. Dále pak méně obvyklé zvláště chráněné druhy v kategorii silně ohrožení jako je kalous pustovka, chřástal polní nebo včelojed lesní.

Ošetření a následná výsadba javorové aleje

Revitalizace aleje pod Hořínkovou hájenkou

Významnou aktivitou v roce 2012 byla realizace projektu „Revitalizace aleje pod Hořínkovou hájenkou“ financovaného z programu PPK MŽP ČR, Městysem Buchlovice a Lesy ČR, s.p. Podařilo se tak obnovit původní javorovou alej o délce 460 m, která je pozůstatkem krajinářských úprav realizovaných rodinou Berchtoldů, posledními majiteli Buchlovského panství v době před 1.světovou válkou. Práce byly z větší části prováděny svépomocí členů organizace a přátel, popř. za pomoci strojů Městyse Buchlovice. Na jaře 2013 bude vysazeno ještě několik málo stromů a projekt bude dotažen do úplného závěru. Byla to úmorná a tvrdá práce, ale místo v krajině, kudy tato alej prochází, se stalo téměř pohádkovým.

Chov vybraných druhů dravců a sov

Za výrazný úspěch lze považovat odchování dvou mláďat jestřába lesního, kdy se to podařilo po tříleté pauze znovu stejnému páru jako v roce 2009. Chov tohoto dravce v zajetí je velmi náročný a ptáci v páru jsou vůči sobě nesnášenliví, proto je chov mláďat při-

Jestřábí odchov 2012

rozeným způsobem bez umělého oplodnění v ČR spíše výjimečný.

Odchyt městských holubů

V roce 2012 pokračovala spolupráce s Městem Veselí nad Moravou v problému odchytu městských holubů, kteří svým trusem znečišťují městské budovy a mohou být zdrojem nejrůznějších ornitocenóz přenosných na člověka. V minulém roce se nám podařilo odchytit přes 500 holubů, kteří následně posloužili jako potrava pro dravce umístěné jako trvalí hendikepi v Záchrané stanici v Buchlovicích.

Biologická ochrana letiště

I během uplynulého roku, tedy především v jeho počátku, jsme navštěvovali plochu letiště v Kunovicích, odkud jsme s pomocí dravců a psů vyháněli zvěř, která se vyskytovala na travnatých plochách v blízkosti přistávací dráhy. Protože polovina obvodu letištního prostoru byla oplocena, koncentrace zvěře a riziko případného střetu s letadlem se výrazně snížilo.

Chata Lesana

V roce 2012 si ZO pronajala od Lesů České republiky, s.p. budovu s označením „Lesana“, která se nachází v blízkosti zříceniny hradu Cimburku nedaleko města Koryčany. Úmyslem pronájmu je zřízení terénní stanice, která by měla sloužit nejen členům organizace, ale v budoucnu i přátelům k rekreaci, k vědecké či pozorovatelské činnosti.

Broukoviště a hmyzí hotel

V rámci programu „Dřevo 2012“ podporovaného Lesy ČR, s.p. a zprostředkovaného ÚVR ČSOP jsme vybudovali v areálu stanice vzorové broukoviště v podobě skupiny kmenů sloužící k vývoji hmyzu, který potřebuje ke svému životu mrtvé dřevo.

K podpoře druhů hmyzu žijícího samotářsky, jsme zbudovali příkladný příbytek pro především samotářské včelky, tzv. hmyzí hotel. Jedná se o příklady různých druhů materiálů s vyvrtanými otvory, do kterých včelky kladou vajíčka, v nichž se vyvíjejí. Tyto samotářské druhy včel jsou velmi významnými opylovači rostlin.

Před broukovištěm i hmyzím hotelem jsou umístěny informační cedule, kde je možné získat informace o jejich výrobě, o důležitosti mrtvého dřeva v krajině a o podpoře opylovačů kvetoucích rostlin.

Realizační tým při stavbě broukoviště

Portál ptačích budek v areálu stanice

Portál ptačích budek a informační cedule

V rámci jiného programu opět podporovaného Lesy ČR, s.p. s názvem „Podpora Národní sítě stanic“ jsme umístili v areálu stanice portál s 26 druhy ptačích budek. Návštěvníci stanice tak mají možnost seznámit se s druhy budek, které existují. Z informační cedule umístěné před portálem je možné zjistit pro jaké druhy ptáků se budky používají a inspirovat se tak k výrobě a instalaci ptačí budky na vlastní zahradě.

Mimo jiné jsme umístili v expozici stanice nové informační cedulky pro jednotlivé druhy živočichů nejen s jejich názvem a fotografií, ale také s popisem výskytu, biologie, chování a jejich potravy.

Makety elektrických sloupů

S podporou skupiny E.ON ČR jsme instalovali v areálu stanice makety elektrických sloupů, které mají poukazovat na nebezpečnost pro ptáky, kteří na sloupy usedají. Základní informace o rizicích, které ptákům hrozí, jsou popsány na informační ceduli umístěné před maketami sloupů.

Činnost Ekocentra ZO ČSOP Buchlovice

Jak je výše uvedeno, bylo v roce 2012 mnoho aktivit a stavebních úprav ve stanici věnováno právě zkvalitnění vzdělávání a enviromentální výchovy široké veřejnosti.

Stanici ročně navštíví několik desítek tisíc návštěvníků (stanice je totiž součástí zámeckého areálu SZ Buchlovice). Návštěvníci mají možnost zde projít expozici živočichů naší přírody, která čítá téměř 40 druhů. Na velké části areálu stanice byly zbudovány v rámci výše zmíněných programů vzdělávací prvky jako je broukoviště, hmyzí hotel, portál ptačích budek, informační cedule u voliér a makety elektrických sloupů. To vše je koncipováno tak, aby si návštěvníci mohli udělat představu a získali základní informace o biologii živočichů, o hrozbách možného zranění, ale zároveň o možnostech aktivní ochrany.

Mimo návštěvy Ekocentra, které je součástí Záchranné stanice, mohli návštěvníci využít po domluvě komentované prohlídky stanice.

V rámci činnosti Ekocentra proběhlo také několik odborných přednášek na téma ochrany přírody v ČR (např. Dětský den v Blatničce na Hodonínsku – květen 2012, apod).

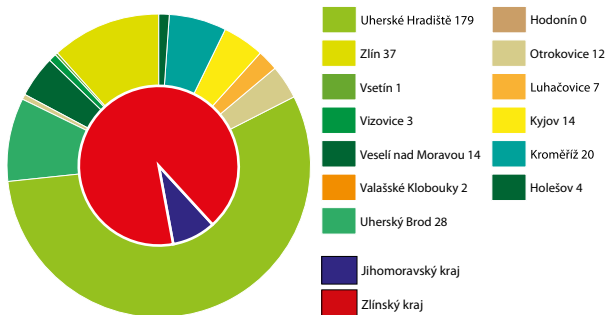

Dětský den v Blatničce

DRUH	ÚHYN, UTRACENÍ	V DRŽENÍ	VYPUŠTĚNÍ	PŘEDÁNÍ	NEPŘIJAT	KADÁVER	ÚNIK	CELKOVÝ SOUČET
Bukáček malý	1							1
Čáp bílý		1	3		1			5
Čejka chocholatá	1							1
Dlask tlustozobý	1							1
Drozd brávník			1					1
Drozd zpěvný	1		1					2
Havran polní	1							1
Holub hřivnáč		1						1
Hrdlička zahradní		3						3
Chřástal polní		1						1
Jestřáb lesní			1					1
Ježek západní	1		2					3
Jiříčka obecná			3					3
Kachna divoká		1						1
Kalous pustovka		1						1
Kalous ušatý	3		6			5		14
Káně lesní	11	4	1	1	2			19
Konipas bílý			1					1
Konopka obecná			1					1
Kos černý	2		1					3
Krahujec obecný	4		3					7
Kuna skalní	3							3
Labuť velká	5	1	1					7
Liška obecná				4				4
Moták lužní		2						2
Netopýr hvízdavý	1		44					45
Netopýr pestrý	2		5					7
Netopýr rezavý			79					79
Netopýr ušatý			1					1
Pěnkava obecná	1							1
Poštołka obecná	2	15	9				5	31
Potápka malá			1					1

DRUH	ÚHYN, UTRACENÍ	V DRŽENÍ	VYPUŠTĚNÍ	PŘEDÁNÍ	NEPŘIJAT	KADÁVER	ÚNIK	CELKOVÝ SOUČET
Puštík obecný	2	1	4					7
Rehek domácí			2					2
Rorýs obecný	2		11				1	14
Sojka obecná	1	1	1					3
Srniec obecný	1	1		1				3
Stehlík obecný				3				3
Strakapoud malý	1							1
Strakapoud velký	1		2					3
Špaček obecný			1					1
Včelojed lesní	1							1
Veverka obecná	1		8					9
Vlaštovka obecná	1							1
Volavka popelavá		1	1					2
Vrabc domácí			2					2
Vrabc polní	1							1
Vrána obecná šedá	1							1
Výr velký			1					1
Zajíc polní	2	9	1					12
Zvonohlík zahradní				1				1
Žluna zelená	1							1
Celkový součet	56	43	198	10	3	5	6	321

Statistika příjmů za rok 2012

Za spolupráci, podporu a pomoc děkujeme těmto subjektům a osobám:

Zlínský kraj, ÚVR ČSOP Praha, Lesy České republiky, s.p. Hradec Králové a LS Buchlovice, AOPK ČR – Správa CHKO Bílé Karpaty a KS Zlín, NPÚ ú. o. p. v Kroměříži a správa SZ Buchlovice, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Kroměříž, Veselí nad Moravou, Kyjov, Otrokovice, Napajedla, Morkovice – Slížany, Buchlovice, Osvětimany, Zlechov, Tupesy, Břestek, Velehrad, Ostrožská Nová Ves, Babice, Traplice, Boršice, Nivnice, Šumice, Staré Hutě, Xavergen a.s. Uherský Ostroh, E.ON ČR, Stolářství Rostislav Tesař, Ponto Media, s.r.o., Český rozhlas Brno, Eurona s.r.o., Jaroslav Kosina, Útulak pro zvířata v nouzi Zlín Vršava, MVDr. Alois Jaroš ml., MVDr. František Luňák, MVDr. Viktor Tukač, Ing. Jitka Martináková, Pavlína Procházková, Markéta a Veronika Rotková, Miroslava Jechouxová, Miriam Machálková, Miloš Madroň, Zbyněk Bartoš, Danuše Červinková, Pracovníci zahradnictví SZ Buchlovice, Návštěvníci stanice

Návštěvníci záchranné stanice

Loga partnerů a podporovatelů

Ministerstvo životního prostředí

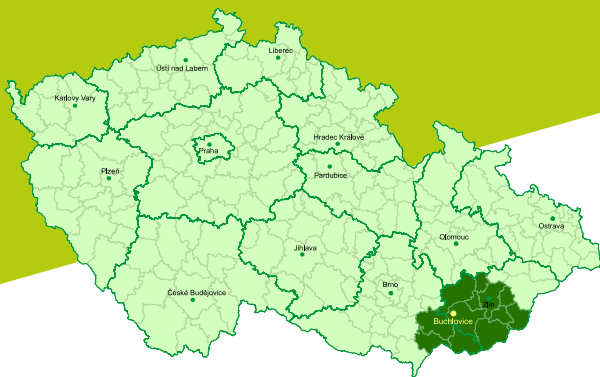

ZVÍŘE v nouzi

Chcete-li podpořit činnost naší záchranné stanice, pošlete svůj dar na účet číslo: **33553322/0800** u ČS, a.s., var. symbol: **6303** nebo pošlete dárcovskou SMS ve tvaru **DMS ZVIREVNOUZI BUCHLOVICE** na číslo **87777**.

(Platí pro všechny operátory a Český Telecom, účtování DMS: 30,- Kč, příjemce Vaší pomoci obdrží 27,- Kč.)

Mapa působnosti

Záchranná stanice volně žijících živočichů Buchlovice

Státní Zámek Buchlovice, 687 08 Buchlovice

Telefon: 732 250 240 – Karel Tomešek (vedoucí stanice)

E-mail: stanice.buchlovice@seznam.cz

www.stanicebuchlovice.ic.cz

Kancelář ÚVR ČSOP

Michelská 5, Praha 4, 140 00

Telefony: 222 516 115, 222 511 494

E-mail: info@csop.cz

www.csop.cz